

la tribuna

La doble moral de la política

Recordo com fa anys, en lloc de parlar dels salaris dels polítics, es parlava d'importos per compensació de funcions

GERARD BARCIA DUEDRA

Conseller general

Malgrat el títol que li poso, aquest article no es vol moralitzador, sinó de pura reflexió de qui, amb sentiment cívic, entre moments de més participació activa, i d'altres de menys, ha fet política i ha tingut càrrecs públics durant els darrers divuit anys.

El projecte de Llei del pressupost per a l'exercici 2014 que ha presentat el Govern a tràmit parlamentari al Consell General preveu la congelació dels salaris dels funcionaris, dels empleats de les parapúbliques i de les pensions que sobrepassen el salari mínim. És una mesura dràstica i que fins i tot pot semblar difícil d'acceptar, però la veritat és que la greu situació econòmica de l'Estat la fa necessària. Malgrat les demagògiques previsions d'inici de legislatura del Govern, sóc del parer que, si no s'introdueixen modificacions profundes de plantejament, continua sent impossible rebaixar el dèficit pressupostari de l'exercici anyal més enllà de la quarantena de milions d'euros, que, ben entès, vindran a incrementar el ja poc suportable deute del país. Els membres del consell de ministres i el grup parlamentari majoritari que han pres aquesta decisió ho han fet com a bons coneixedors de la realitat d'Andorra. Però penso que han oblidat quelcom d'essencial: mirar la classe política de la qual formen, formem, part. S'han descuidat que abans de retallar i de congelar els salaris i les pensions dels altres, s'ha de pregonar amb l'exemple, valorant el propi estatus i el salari que comporta, sense deixar de banda la gratitud personal que genera tenir un càrrec polític, per més que de vegades es pugui trobar ingratis.

No em sembla correcte que els que tenim càrrec polític confonguem la dedicació que aquesta responsabilitat ens comporta amb una mera ocupació laboral, pensant que tot s'acaba amb una retribució econòmica. Des del meu punt de vista, no es pot exercir un càrrec públic polític sense sentir la satisfacció i l'orgull d' haver estat escollit com a representant de la ciutadania a les màximes institucions del país. I si bé, la retribució econòmica pel càrrec

ha d'existir, ha d'estar sempre relacionada amb la tasca pública que hom desenvolupa, tenint en compte la dedicació efectiva que suposa, i la presència o disponibilitat reals. Ja vaig escriure en un altre article d'opinió que post-constitucionalment continuen existint alts càrrecs polítics amb importantíssims salaris que ja no es justifiquen des de cap punt de vista. No s'hi val que quan ens interessa diem que Andorra és un país petit i que no ens podem permetre certes coses, i en canvi, a l'hora de lucrar-nos personalment, ens assignem nòmimes que farien tornar vermells a dirigents de països que tenen mil vegades la nostra població.

El que a Andorra fins fa quatre dies no coneixíem, que és la desafecció dels ciutadans i les ciutadanes envers els seus governants, totes institucions confoses, s'està fent sentir cada cop més i a passos agegantats. Els càrrecs públics sovint perdem de vista que abans de ser polítics som ciutadans, i no està bé que ens vulguem institucionalitzar fins i tot per sobre de la pròpia institució, perquè això ens porta a prendre decisions com la que ens ocupa: a congelar salaris i pensions des del confort personal –de vegades fins i tot la situació de política de sofà– que ens confereix el càrrec, sense adonar-nos del que ressenten els ciutadans, i poden pensar de nosaltres i de les nostres gestions de la cosa pública, que és de tots.

Estic segur que mirant des de fora podem arribar a donar la impressió que prenem a la lleugera decisions que afecten la ciutadania sense ni l'anàlisi ni les explicacions oportunes, com si estiguéssim investits d'un do diví que ens permetés impartir el bé i el mal.

Per més que l'Estat andorrà sigui reconegut internacionalment, i tingui dret a presència a les esferes internacionals, aquesta presència, sense que el que diré impliqui practicar sistemàticament la política de la cadira buida, s'hauria de sospesar i analitzar més del que es fa per cada cas i per cada situació, en lloc d'acollir per part nostra els exercicis de turisme polític de manera tan poc discriminada com es fa a hores d'ara. I un cop analitzada l'oportunitat de presència als organismes internacionals, si escau assistir-hi, el nombre d'assistents hauria de ser reduït –adequat a la pettesa del nostre país–, i la despesa assignada al desplaçament i a la missió també hauria d'adaptar-se a les nostres escasses possibilitats. Sense que això mai impliqui que Andorra hagi de fer un paper ridícul, però que sí suposi la recerca d'un equilibri per "no estirar més el braç que la màniga".

Sense que el que acabo de dir estigui renyit amb la meua reconeixença de feina bona i útil pel país per part de les delegacions polítiques internacionals. Simplement vull referir-me a la necessitat de trobar els equilibris ade-

quats optimitzant els recursos humans i econòmics.

Recordo com fa anys, en lloc de parlar dels salaris dels polítics, es parlava d'importos per compensació de funcions. Trobo a faltar aquell concepte. Se'ls tituli com se'ls tituli, els importos que cobrem quan exercim el càrrec polític haurien de ser estudiats, i adaptats a cada cas. Amb això vull dir que si bé la retribució ha de ser digna, i que no pot ser idèntica per a qui ha de dedicar a la cobertura del seu càrrec la seva jornada completa, i per a qui n'ha de dedicar només una part, o algunes hores d'alguns dies de la setmana, la remuneració ha de fer-se "a preu de mercat". I sempre tenint en compte les presències i dedicacions efectives i reals.

Aquesta reflexió està íntimament lligada amb la relativa a les incompatibilitats, que s'han de salvar amb honestat i ètica. Doncs en situacions que no exigeixin una dedicació a ple temps al càrrec públic, no sols s'ha d'evitar-se un escrupolosament barrejar allò que resulta incompatible, sinó que també s'hauria d'aplicar el principi de no cobrar dos salaris de l'administració –sigui quina sigui– per dedicació en mateixos horaris a l'administració –sigui quina sigui–. Perquè de la mateixa manera que qui compatibilitzi una feina del sector privat amb un càrrec públic forçosament veu els seus ingressos per la seva tasca al sector privat disminuir, seria nor-

mal que qui treballa al sector públic també vegi disminuir la seva retribució en la mesura que disminueix la seva dedicació per ocupar-se del càrrec públic.

Després del meu pas, dimarts 22 d'octubre, a COPE Andorra AD Ràdio i l'endemà al matí a l'Ara i Aquí d'RTVA i contestant a les preguntes que se'm van fer sobre determinades restriccions pressupostàries previstes pel projecte per l'exercici 2014, algun polític o altre ha volgut respondre a les meves manifestacions publicant la seva nòmina. Sens dubte és un acte de transparència, però perquè la ciutadania tingués elements de valoració estaria bé que també es publicés a quina dedicació correspon la retribució publicada, i, perquè no, els últims salaris percebuts en les respectives feines que van precedir els càrrecs públics dels quals s'ha publicat la remuneració.

Per agosarada que sembli la meua reflexió, vull deixar constància pública de la meua plena disposició de participar en la profunda anàlisi que crec que, ara més que mai, és necessari que faci aquesta legislatura –com també crec que caldria que fessin els comuns, arribant fins a pensar si és correcte i necessari el nombre de consellers elegits– per analitzar amb la profunditat que mereix el capítol de les remuneracions a càrrecs públics, així com les assignacions a tall de dietes; perquè penso que si aquests deures no es fan ben fets ara, es corre el risc que les properes conteses electorals, encara més que les darreres que ja van comptar molt amb aquesta premissa, es basin massa en candidatures i candidats amb recerca d'arrodoniments de fi de mes, de sobresous, o de dobles nòmimes; en detriment del país i de les seves necessitats i possibilitats.

Ja per acabar he de dir que sóc plenament conscient que aquest article no és corporativista, però en tots casos és el meu parer que crec que he expressat amb correcció, per això des d'ara demano que les companyies i companys del circ polític –i no ho dic pejorativament– que no el comparteixin com a mínim el respectin.